

icit. Vital. & Barbat. nu. 32. & in hac Bulla Modern. super reg. 8. gl. 6. n. 2. 16. Et si utcumque hac ratio scripta sit in constitutione, casus dicitur comprehensus per illius identitatem absque alia extensione. Gloss. in c. 1. de empr. ord. n. 6. Oldra. conf. 185. in 6. Oldra. conf. 1. ut lite pend. Bald. in illud post n. 6. C. de sacros. Eccles.

32 Vel si secundum informantes pro Francisco negetur rationem esse praedictam, quae expressa legitur, sed dicatur esse praesumptionem pro electione Ordinarii, cum ista tantum reddi possit, habetur pro expressa, juxta gloss. in l. quamvis, ubi Bald. in princ. vers. & cum una sola. C. de fideicom. & ibi Add. d. Castr. n. 4. Ill. n. 6. aded ut ab ea tanquam unica licita sit extensio etiam in correctoriis. Castr. in l. si vero §. de viro num. 1. vers. cuncto idem, si ratio, ff. solut. matrim. Adden. ad Bald. in aut. quas actiones litera E. & ibi Ill. n. 22. C. de sacros. Eccles. idem Ill. in d. l. quamvis n. 7. vers. 2. C. de fideicom. cum concord. per Surd. decis. 17. 4. art. 12. & 13. & dec. 292. n. 15. & 16.

33 Et hac praesumptio est aded vehemens, ut non tollatur ex sententia revocatoria Metropolitanum, quia cum in electione ad Parochiales ex dispositione sacri Concilii Trident. sess. 24. de reform. c. 18. vers. peracto, ultra doctrinam, sint etiam considerandi mores, prudentia, & alia ad Ecclesiam gubernam opportuna, quae ratio est, ut dignior non simpliciter dicatur ille, qui doctior sit vel sanctior, sed is qui juxta munus, cui praeficiendus est, aptior ejus ministerio appareat; & hic est praefertendus, ut ex sententia Divi Thomae tradit Covarr. in regul. peccatum 2. p. §. 7. sub nu. 4. vers. dignior vero, & dicit Rot. in Beneventana Parochial. 13. Junii 1590. coram bonae memoriae Orano, & in Ravennaten. Parochial. 2. Decembr. 1594. coram illustrissimo Arigonio in nullius Parochialis seu concursus 4. Decembr. 1610. coram Rever. D. Bononien. ex quo censuit sacra Congregatio illustrissimorum Cardinalium Concilii interpretum praefertendum eum cujus mores noti, probarique sunt ei, cujus vita ignoratur, licet doctiori, ordinarius praesumitur instructus de vita & de moribus concurrentium & aliis ultra doctrinam requisitis tanquam ejus diocesanorum, Card. in clem. 1. nu. 20. vers. si autem, ubi Anch. nu. 7. vers. & hoc ideo de sequest. poss. & fruct. Verat. dec. 406. p. 2. Pat. dec. 395. nu. 2. lib. 3. & considerandum fuit in terminis hujus Bullae in dictis Ravennaten. coram illustrissimo Arigonio, & nullius coram Reverend. Bononien. Metropolitanus vero per novum concursum non potest certior fieri nisi de doctrina, & sic cessat in eo praesumptio, vel saltem non aequè viget, & adeo praesumitur pro judicio ordinarii, ut debeat clarè doceri de dolo, & irrationabilitate illius, ut tenuit Rot. in Camerin. concursus 19. Decembr. 1604. coram R. Atrebaten. & in Sabinen. concursus 6. April. 1609. coram R. Domino meo Damasceno, etsi quaelibet ex praedictis rationibus de per se sufficit, tanto magis simul junctae, exemplo duorum vinculorum, quae magis stringunt, cap. 1. de iureg. & pace cum similibus.

48 Praeterea etiam si constitutio esset restricta ad primam appellationem, tamen cum à revocatoria sententia detur appellatio quoad utrumque effectum, ut firmitatem fuit, perinde est illa interposita ac si esset in casu verbis expresso, ante scilicet latam revocatoriam, quae habetur pro extincta, inspecto praesenti statu, juxta text. in l. 1. in fi. & ibi gl. ff. de Turpil. l. 2. vers. ceterum ff. de pen. Bald. in rub. C. de appell. n. 2. & in l. ita demum n. 2. C. de procur. Roman. post Immol. in l. 1. nu. 30. vers. quoad secundum ubi Alex. n. 2. Ill. n. 9. Rip. n. 10. ff. de re jud. de communi Felin. in rubr. de app. sub nu. 2. col. 4. vers. & adde. & in c. pastoralis. 18. n. 14. vers. conclusio sit de off. de leg. ubi Adden. de communi dicit veram Alex. cons. 36. nu. 6. lib. 4. & communem cons. 188. nu. 10. lib. 2. Et ideo licet verba constitutionis videantur restricta

ad appellationem ab electione ordinarii: tamen non excluderentur casus similes, gl. in l. ob es in verb. alienum in princ. & ibi Salicet. C. de pend. minor. & in l. servi nomine & ibi Bartol. n. 3. ff. de usucapio gl. vulg. in l. illud in verb. alia causa, & ibi Bart. in princ. C. de sacros. Eccles. praesertim in hac materia favorabili diuturnae vacationis tollendae Bart. in d. l. illud, n. 3. Bald. n. 6. in fin. Castr. n. 4. vers. hic est una Bart. in d. l. servi nomine n. 3. ubi quae veniunt in necessariam expressorum consequentiam, ex quibus cessant dicta de casu omisso.

Nec etiam potest dici sublati vel elisa praesumptio electionis ordinarii per contrariam sententiam juxta doctrinam Card. in clem. 1. q. 4. nu. 13. de sequest. poss. & fruct. nam in questione ibi posita per Cardinalem non minor militabat praesumptio pro secunda sententia, quam pro prima pro possessore lata, vel eadem, cum utraque esset lata in Curia, ut ipse inquit, imò in terminis d. clem. ipsa prima sententia est quae parit sequendum Cassad. dec. 1. eod. tit. sed in casu nostro negari non potest, quin major sit praesumptio pro electione Ordinarii à qua non datur appellatio suspensiva, quam pro sententia Metropolitanum, à qua datur quoad utrumque effectum: & ideo sententia, quae habet majorem praesumptionem, habet aliter effectum executivum non obstantia alia contraria, prout in terminis ejusdem Clementinae primae sententia lata in Curia pro actore operatur effectum appositionis sequentis, quamvis adsint contrariae in partibus pro possessore, & hoc ratione majoris praesumptionis pro eo, ut ibi explicant Doctores.

Praedictis ergo non obstat allegata decisio Dertucen. coram bonae memoriae Gipsio, uti simpliciter fundata in verbis restrictivis, non considerata constitutionis ratione, & in qua Domini prius sustulerunt praesumptionem pro electione Ordinarii, quam resolverunt, fuisse gratificatoriam, & iudicium Ordinarii fuisse suspectum ut in decisione praecedenti de mense Decembris 1581. & per sententiam revocatoriam, ubi consideratur, quod nisi apponeretur sequendum, facile apponeretur via fraudibus, contra mentem et verba dictae constitutionis in vericulo, nos ad quorum, ibi, personis minus dignis, &c.) nec colligitur fuisse appellatum à secunda sententia lata in Curia, quae omnia cessant in casu nostro, quo praesumptio viget manifestè aliqua consideratione, tanquam extincta praesentaneo statu per appellationem, & ita conclusum utraque parte informatam. Haecenus de decisione, quam ut elegantem inferere volui, quia continet plures doctrinas concernentes materiam hujus c. licet eam viderim post haec scripta.

CAPUT V.

A sententia, seu compulsione, quam facit Ordinarius Ecclesiasticus Reftori, vel Parochianis in contributione pro constructione Ecclesiae diruta, seu etiam à sententia, qua jussit, novam aliquam Ecclesiam Parochialem aedificari, eò quòd aliqui Parochiani non possunt, vel propter locorum distantiam, vel aquarum inundationem, aliamve probabilem difficultatem, matricem adire; an appellationi interpositae non deferens vim faciat.

SUMMARIUM.

1 Ecclesia diruta & collapsa debet reparari & reaedificari ex redditibus sua fabrica.

2 Fabricans

- 2 Fabricam si Ecclesia diruta non habeat, clerici ejusdem tenentur contribuere pro aedificationem redditibus, qui sibi supersunt deducto necessario.
- 3 Parochiani contribuere tenentur in Ecclesia collapsa reaedificationem, si clerici redditus, qui supersunt, non sufficiant.
- 4 Parochiani non possunt renuntiare administrationi, & perceptioni Sacramentorum, à contributione hac excusentur.
- 5 Expenditur text. in c. decernimus 10. q. 1. Expenditur in proposito l. 11. tit. 1. p. 1. ibid.
- 6 Beneficiari tenentur non solum ad fabricam, sed etiam ad alia ornamenta, sine quibus divinum officium celebrari nequit, sed etiam ad alia paramenta necessaria ad divinum cultum.
- 7 Fabrica deficiente, vel non sufficiente, beneficiari de aucta congrua tenentur ad reparationem, & Episcopi commendatarii, & alii interesse habentes in fructibus ejusdem Ecclesiae, quibus minimè sufficientibus Parochiani tenentur ad contributionem.
- 8 Regis & ejus Concilii supremi jussu, an possint capere, & pignorare bona Ecclesiastica, sive decimas contribuere tenentur ad hujusmodi Ecclesiae reparationem tanquam Concilii Tridentini executoris.
- 9 Parochiani in subsidium tenentur ad contributionem refectiva Ecclesiae diruta, sicut Clerici tenentur ad opera publica communia omnibus, pontes, & fontes, &c.
- 10 Clerici an teneantur contribuere pro operibus publicis & communibus, ibid.
- 11 Parochiani tenentur pro oneribus Ecclesiae, puta, si reconciliatione egeat.
- 12 Parochiani quando in subsidium tenentur contribuere pro necessitate Ecclesiae, tam nobiles, quam plebei indistinctè coguntur, ubi de ratione.
- 13 Redditi Clericorum ubi non supersunt ad reparationem Ecclesiae, potest expendi pecunia publica universitatis, & in subsidium, collectari vicinis.
- 14 In reparatione Ecclesiae ut quis ad eam teneatur contribuere, attenditur primitus consuetudo, & observantia.
- 15 Contribuere coguntur, qui tenentur ad Ecclesiae refectorem appellatione non obstante. Patroni Ecclesiae fructuum ejus participes tenentur ad reparationis contributionem, ibid.
- 16 & 45. Contradictio ubi est remota, appellatio etiam remota intelligitur.
- 17 Intellectus ad Concilium Trid. de sess. 21. de reform. c. 7.
- 18 Ordinarius potest exemptos compellere ad Ecclesiae reparationem appellatione & inhibitione non obstantibus. Concilii Trid. sess. 21. de reform. c. 8. verba expenduntur, ibidem.
- 19 Clerici quorumlibet beneficiorum simplicium tenentur (deficiente fabrica) ad Ecclesiae reparationem, & non alii.
- 20 Ecclesiae non Parochiales ubi collapsa sint, & deficiat, qui contribuat, an & quando radicibus erunt destruedae.
- 21 Ecclesia simplex diruta (deficiente fabrica) seu beneficiato, aut his adhuc non sufficientibus, an petenda sit eleemosyna in populo & inter vicinos circumvicinos, maxime si Ecclesia maxime sit devotionis.
- 22 Eremitoria destrueda tempore Clerici, ex qua plures fructus & proventus percepisse apparet, an ejus heredes ad reparationem sint compellendi: casus de facto refertur.
- 23 Clerici simplicis Ecclesiae quando tenentur ad reparationem coguntur appellatione non obstante juxta Concil. Trid.
- 24 Determinatio una respiciens plura determinabilia, debet pariformiter determinare.
- 25 Haeredes Clerici quando ad reparationem tenentur, Salgado de Protect. Reg.

- coguntur non obstante appellatione, quia qualitas obligationis ex persona haeredit non mutatur.
- 26 Ecclesia simplex diruta omni destituta remedio ad refectorem, quomodo cum omnibus oneribus, & emolumentis ad matricem transferenda.
- 27 Et quid & quando Ecclesia Parochialis collapsa est, & non sit unde reparetur ad quam Ecclesia sit transferenda, cum quibus qualitatibus, & conditionibus juxta Concil. Trid. & congregat. Card. & quando ipsa Ecclesia est profananda, & de aliis vide ibid.
- 28 Matrix Ecclesia, ad quam simplex diruta erit facienda translatio, dicitur Ecclesia Parochialis. Matrix Ecclesia, ut Parochialis transferatur, erit Ecclesia Cathedralis, ibid.
- 29 De translationis Ecclesiae diruta materia, qui videntur sunt.
- 30 Translatio haec an sit unio, vel Ecclesia distincta, & an ordinarius ita profanata Ecclesiae lapides, & trabes possit vendere, & quae ex his aedificia construi possint, & de aliis vide remissivè.
- 31 Parochialem novam fieri quando jussit Ordinarius, an possit ad id compellere non obstante appellatione.
- 32 Causa quae sufficiens sit, ut nova Parochialis construat, & n. 14. remissivè. Concil. Trid. sess. 21. de reform. c. 4. expenditur ibid.
- 33 Populo ita numeroso, ut Rector non possit sufficere sacramentis, vel cultui divino ministrandis, potest ipse Rector, vel alius ad quem pertinet sufficientes sacerdotes sibi adungere.
- 34 C. ad Audientiam de Ecclesiis aedificandis, renovatur per Trid. sess. 21. de reform. c. 4.
- 35 Sententia qua ex juxta causa & à jure approbata ordinarius invitit etiam Rectoribus novam Parochialem erigi, declarat, executur (appellatione non obstante.)
- 36 Concil. Trid. sess. 21. c. 2. decretum cum sit jus novum editum in confirmatione, ad audientiam, de Eccles. aedific. debet recipere omnes ampliationes, & limitationes illius.
- 37 Parochus praeficiendus Ecclesiae noviter constructae, debet institui ad praesentationem Rectoris prima, & de oratione.
- 38 Patronum si habeat prima Ecclesiae simul & ille cum Rectore debet noviter constructae praesentare.
- 39 Termini Parochialis si inter antiquam Parochialem & novam Ecclesiam non dividantur, an decime praediales sit dividenda, vel qua emolumenta nova Ecclesia debeat percipere.
- 40 Rectori noviter aedificata Ecclesia quae portio assignari debet per Episcopum, & unde deducenda juxta noviter per Trid. disposita.
- 41 Concil. Trid. sess. 24. de reformatione dispositio expenditur.
- 42 Portionis assignatio, & Clerici institutio & praesentatio ad novam Ecclesiam fieri debet appellatione, & contradictione, non obstante.
- 43 Congruè ab assignatione Rectori facta non admittitur appellatio suspensiva.
- 44 Provisio Rectoris Parochialis non suspenditur per appellationem subsecutam.
- 45 L. Partita verba ibi (aunque lo contradigan, &c.) ponderantur.
- 46 Reaedificans, vel reparans Ecclesiam dirutam an acquirat jus parvo, & an illud acquirens ex constructione si funditus diruta sit, illud admittit, & quid quando simul dotavit, remissivè.
- 47 Construens Ecclesiam an in reparatione & reaedificatione sit alius preferendus, remissivè.
- 48 Capella, vel Ecclesia construenda ex precepto testatoris intra quod tempus sit aedificanda, remissivè.
- 49 Beneficii ob fructuum diminutionem an faciendae sit suppressio, extrinsectio, aut unio per Episcopum cum Capituli consensu, remissivè.

